

Vlaamse overheid

Dokter De Moorstraat 24-26

9300 AALST

T 053 72 62 10

F 053 71 10 78

info@vmm.be

VERSLAG

//////
Onderwerp: AWIS-rioolinventaris overleggroep

Datum vergadering: 01/12/2022

Aanwezig: Ingeborg Barrez (VMM-voorzitter), Koen De Witte (VMM), Katia Beringhs (VMM-verslaggever), Steve Depoorter (AQUADUIN), Bart Neyrinck (FLUVIUS), Nicolas De Blieck (TMVW-FARYS), Laurence Singier (Kortrijk), Bart Haspeslagh (AQUADUIN), Joris Jonné (Leuven), Bart De Maeyer (PIDPA), Frank Jansoone (Aquafin); Pieter Lootens (Aquafin)

Afwezig: /

Verontschuldigd: /

Datum verslag: 1/12/2022

Kopie aan: Bernard De Potter (VMM), de andere gegevenspartners in de rioolinventaris via publicatie op de website

1 Stand van zaken aansluiten, opladen en publiceren

1.1 Aansluiten en opladen

Sinds de vorige overleggroep is de situatie i.v.m. het aansluiten en opladen in de rioolinventaris sterk verbeterd. Ondertussen zijn alle gemeenten aangesloten en moet er slechts voor 4 gemeenten nog data opgeladen worden. De VMM begrijpt dat hiervoor plannen zijn of opmetingen, dataverwerking enz. lopende.

De kaart in de presentatie geeft geen overzicht van de dekkingsgraad voor de gemeenten waar er info is opgeladen.

1.2 Opladen 2023 en mijlpalen

De VMM doet een voorstel i.v.m. het opladen in 2023 (-2027). Dat er telkens in het midden van het kwartaal wordt opgeladen, waardoor er nog extra tijd is voor verwerking van bepaalde info (terechte opmerking dat dit eigenlijk ook een continu proces is). De laatste maand van het kwartaal kan dan telkens de statustool en ook het publiceren en andere rapportering geactualiseerd worden.

- ⇒ Hierbij werd door de rioolbeheerders de vraag gesteld om nu ook al de detail planning (wie moet wanneer opladen in februari) op te maken, zodat er duidelijkheid is over timings die moeten gehaald worden – zeker nu de mijlpalen dichterbij komen en iedere week extra nuttig kan gebruikt worden. De VMM zal dit aanvullen en ook ter beschikking stellen voor iedereen in het MS teams -kanaal.

Daarnaast werd er ook gekeken naar wanneer de oplading, de resultaten van de mijlpaal kan weergeven.

Voor de mijlpalen in Q4 2022 i.v.m. dekkingsgraad, opmaak risicokaart en inspectieplan bepaald de stand van zaken bij het opladen in Q1 2023 (opladen februari 2023) of de mijlpaal gehaald is of niet.

- ⇒ Voor de volgende mijlpalen i.v.m. het uitvoeren van inspecties wordt er 6 maanden gevraagd om de gegevens hiervan in te voeren in de eigen databanken en op te laden in de rioolinventaris. Rapportering hierover zal dus telkens pas in juni van het daaropvolgende jaar mogelijk zijn. VMM zal hiervoor de figuur in de slides aanpassen en dit communiceren naar de andere collega's binnen de VMM. Een aangepaste figuur is in de presentatie toegevoegd.
- ⇒ Door de rioolbeheerders wordt een bedenking geformuleerd over de oudere inspectiegegevens. Voor oudere inspecties (waarvan de info nu hergebruikt kan worden – zie afspraken in minimumvoorwaarden) zal de doorlooptijd voor invoeren in de databanken nog langer duren. Die kunnen in principe ingevoerd worden tot en met 2027. Maar het laattijdig invoeren van deze inspecties mag niet leiden tot het niet halen van bepaalde tussendoelen. Bijv. 25% van het inspectieplan moet uitgevoerd zijn eind 2023. De beschikbare info in juni 2024 (in de rioolinventaris en daarbij ook de statustool) zal bepalen of deze mijlpaal gehaald wordt of niet (ook al wordt er achteraf nog bijkomende info over historische inspecties toegevoegd – deze worden uiteraard wel meegenomen in de volgende berekeningen).

1.3 Ontwikkelingen

In de presentatie wordt een overzicht gegeven van de ontwikkelingen en releases die in 2022 gebeurd zijn. De tweede helft van dit jaar ging bijna volledig naar de ontwikkelingen rond de extra informatie (attributen en meldingen) van asset management. Daarnaast wordt er geprobeerd ook bij iedere release kleine problemen die opgemerkt zijn of gemeld zijn door de rioolbeheerders op te lossen.

Het verdere vooruitzicht voor eind 2022 is nog een release die moet mogelijk maken de extra attributen rond asset management in de beveiligde WMS en WFS toe te voegen. En enkele finale aanpassingen in het datamodel door te voeren (i.v.m. attributen die niet meer noodzakelijk zijn). Ook hier proberen we weer enkele problemen mee in de release op te lossen. In parallel daarbij is er ook een upgrade van de rioolinventaris lopende waarin zowel de back-end als de front-end aan een upgrade wordt onderworpen. Dit was technisch noodzakelijk, maar zal ook de werking van de rioolinventaris naar de toekomst toe verbeteren.

In de presentatie is er ook een overzicht van de gekende problemen opgenomen. Die kunnen niet altijd zo snel opgenomen worden, als de VMM soms zouden willen. Maar de VMM zal de meldingen die de rioolbeheerders formuleren de nodige prioriteit geven in januari.

In 2023 zullen enkele zaken nog verder doorlopen zoals de technische upgrade (testen hiervoor) en het afronden van de user stories rond asset management (bijv. meldingen ter beschikking stellen in de WFS). Daarnaast wordt er o.a. gedacht aan de berekening van afgeleid watertype (eerder al besproken, maar nu toe aan een revisie), het beperken van meldingen rond strengen over grenzen van zuiveringsgebieden en ook regenwaterinfrastructuur, de migratie van CRAB naar adressenregister, de update van de inwonersaantallen, de opmaak van een dashboard voor interne opvolging bij de VMM en het aansluiten van AWV als nieuwe partner, ... Deze scope voor 2023 is onder voorbehoud vermits het werkplan 2023 intern bij de VMM nog moet vastgelegd worden en ook financiering moet afgetoetst worden.

Vanuit de VMM werd de vraag gesteld of de aanwezige partners ook nog andere prioriteiten voor 2023 zagen (eveneens onder voorbehoud van verdere analyse en haalbaarheid).

- ⇒ Bart Neyrinck (Fluvius) stelde een vraag over een verwijzing in de nota bij de nieuwe Stroomgebiedsbeheerplannen – De grote stroomversnelling. Hierin is een nieuwe verplichting opgenomen die moet zorgen voor geen extra vervuiling bij nieuwe bebouwing. “Om extra vervuilingdruk te vermijden, zijn bijkomende structurele maatregelen noodzakelijk. Zowel voor een nieuwbouw als een herbouwing moet de vergunningverlenende overheid stedenbouwkundige lasten / voorwaarden opleggen voor de zuivering van het afvalwater zodat de extra vervuilingdruk primair wordt opgevangen binnen het project zelf.” – zie [conceptnota Grote stroomversnelling](#) p. 6. De vraag is: per adres niet enkel ter beschikking te stellen of het is aangesloten op riolering of dit toekomstig gepland is (nu beschikbaar via berekeningen met algoritme) maar ook aan te geven of dit adres vandaag en/of toekomstig daarmee ook aangesloten is op de zuivering door een RWZI. Er wordt gevraagd deze gegevens in de rioolinventaris ter beschikking te stellen en hiervoor een periodieke update te voorzien. Daarnaast zouden de gegevens ook in een WMS en WFS ter beschikking gesteld moeten worden, omdat niet alle gebruikers toegang tot de rioolinventaris zullen hebben of kunnen krijgen.
Ook andere partners sluiten hun aan bij de vraag van Bart Neyrinck.
- ⇒ Een andere vraag ging over de ter beschikking stelling van inwonersequivalenten per streng. Voor iedere streng kan in de rioolinventaris momenteel geraadpleegd worden hoeveel inwonersequivalent loost op deze streng, maar niet de som van het aantal inwoners equivalent dat door de streng stroomt (incl. het stroomopwaarts deel). Dit is momenteel enkel mogelijk via de tracing.

De VMM zal deze vragen verder onderzoeken en bekijken of dit mogelijk is binnen de scope van 2023.

1.4 Publiceren

De kaarten in de presentatie geven de stand van zaken op 30/11/2022 mee. Een belangrijke kanttekening is wel dat het opladen nog bezig is, en de stand van zaken dus nog onderhevig is aan potentiële wijzigingen.

Het publiceren van de info in de oplaadomgeving naar de referentieomgeving is momenteel de hoogste prioriteit van de rioolinventaris. De VMM heeft hiervoor nog verschillende acties gepland, waaronder het ontsluiten van meer info over de status van een zuiveringsgebied en het oplossen van gekende problemen. Daarnaast werken ze ook verder aan het datawarehouse.

In de presentatie worden ook acties die de gegevenspartners kunnen opnemen vermeld. Hieronder o.a. het aangeven in welke (kleine) aanleveringsgebieden geen gemeentelijke infrastructuur aanwezig is. Deze kunnen dan een aparte status krijgen waardoor ze niet meer blokkerend zijn voor de gehele publicatie van het zuiveringsgebied.

De meest voorkomende meldingen hebben momenteel te maken met de nieuwe gegevens rond asset management. Maar omdat nog niet iedereen deze info heeft opgeladen, is het nog afwachten op de gegevens van Q1 2023 om hier meer over te kunnen zeggen. Daarnaast zorgt vooral het ontbreken van projectinfo en netwerkconnectie voor meldingen. In de presentatie is naast het overzicht ook info opgenomen over hoe deze meldingen kunnen opgelost worden.

Sinds de nieuwe samenwerkingsovereenkomst met Aquafin is het voor hen verplicht om een de gegevens in de rioolinventaris op te laden en te linken aan de juiste projectcode alvorens er overgegaan kan worden tot oplevering. Er wordt momenteel over nagedacht of dit principe ook doorgetrokken kan worden voor de

gemeentelijke financiering. Gezien ook de noodzakelijkheid in de opvolging van verschillende processen (bijv. in kaart brengen van stand van zaken en lopend beleid i.f.v. de reductiedoelstellingen).

- ⇒ Hierbij wordt de vraag gesteld (o.a. Bart De Maeyer) in welke fase deze verplichting dan zou opgenomen worden. Moet de timing van de opleveringsdossiers dan afgestemd worden op het opladen in de rioolinventaris? Moet dit bij voorlopige of definitieve oplevering (kan jaren later zijn). Verschillende partners uiten de bezorgdheid dat dit geen uitstel van het indienen van de opleveringsdossiers mag opleveren. Vermits daar op dit moment ook extra druk wordt gelegd om die oplevering zo snel mogelijk in orde te maken. De VMM geeft aan dat dit inderdaad goed moet afgestemd worden en zal dit punt ook verder bewaken.
- ⇒ Er wordt ook gevraagd om na de drukte voor opladen Q1 2023 en aanpassingen voor asset management (in maart 2023) met enkele (grotere) gegevenspartners en de VMM samen te komen om te bespreken hoe we snel de publicatie in orde krijgen. Want er zijn soms nog heel veel meldingen en aanpassingen gaat nog veel te lang duren. Vraag is dan ook om samen met de VMM te bekijken waar er eventueel versoepelingen kunnen toegepast worden enz. De medewerkers van de VMM willen hier zeker verder op in gaan. Tijdens dat overleg kunnen ook de bevindingen die ze in januari/februari nog verder maken meegenomen worden.

2 Asset management

2.1 Statustool

Er wordt momenteel door Aquafin gewerkt aan de ontwikkeling van de statustool die de stand van zaken van de verschillende indicatoren en mijlpalen rond asset management moet opvolgen. De tool zal stap voor stap uitgebouwd worden met eerst de focus op de eerstvolgende mijlpaal en daarna via nieuwe versies telkens een uitbreiding naar de volgende stappen. De tool zal publiek beschikbaar zijn er cijfers per gemeente en rioolbeheerder omvatten. Er wordt geen detail info over strengen publiek gepubliceerd.

2.2 Link met het gemeentelijk investeringsprogramma (GIP)

Het is nog steeds de ambitie om de mijlpalen rond asset management als voorwaarde voor opname op het GIP te hanteren. Hiervoor zal er rekening gehouden worden met de timings zoals eerder in deze overleggroep afgesproken (zie punt 1.2 Opladen 2023 en mijlpalen). De informatie uit de statustool zal gehanteerd worden om deze toetsing te doen. In de statustool wordt wel de mogelijkheid voorzien om een "afwijking van de richtlijn" te voorzien in specifieke situaties die in overleg moeten vastgelegd worden.

- ⇒ Nicolas De Blicq (TMVW), Bart De Maeyer (PIDPA) en ook andere partners geven aan dat de timings heel krap gesteld zijn en men momenteel ook nog geen zicht heeft op de berekeningen in de statustool op basis van de pas opgeladen info. Men vraagt dan ook om tussen deze oplading (Q4 2022) en de definitieve oplading volgend jaar (Q1 2023) nog tussentijdse opladingen mogelijk te maken. En hiervoor ook een tussentijdse herberekening van de stand van zaken te voorzien. Zodat er nog bijsturing mogelijk is tussen nu en de definitieve vaststelling in Q1 2023.

Katia Beringhs (VMM) geeft aan dat dit kan, maar dat ze best via de service desk melden wanneer ze die tussentijdse oplading plannen. Zodat we kunnen vermijden dat verschillende partners tegelijk veel data opladen.

Pieters Lootens (Aquafin) wil bekijken wanneer in januari een herberekening van de stand van zaken mogelijk is. En zal die dan ook doorgeven.

3 Aanpassingen in de AWIS -rioolinventaris

3.1 Aanpassingen raadpleegniveau interessegebied

I.f.v. de berekeningen in de statustool zullen de aanlegdatum en de afbraakdatum aan het raadpleegniveau van het interessegebied toegevoegd worden voor alle partners.

De gegevenspartners hebben geen bezwaar tegen deze aanpassing.

3.2 Uitbreiding WFS/WMS

In de beveiligde WMS en WFS (niet publiek) zullen de extra attributen rond asset management toegevoegd worden. Daarnaast zullen in een later stadium ook de meldingen hieromtrent in dezelfde services aangeboden worden. De gegevenspartners hebben geen bezwaar tegen deze aanpassing.

3.3 Legende asset management

De VMM doet een voorstel i.v.m. een legende voor de nieuwe asset management data. Deze zal voor alle partners zichtbaar zijn voor heel Vlaanderen (maar er kunnen geen detailgegevens bevroegd of gedownload worden). Voorbeelden van deze legende zijn in de presentatie toegevoegd, de finale versie zal mogelijk nog kleine afwijkingen vertonen t.o.v. deze voorlopige versie.

- ⇒ Opmerking van Bart Neyrinck (FLUVIUS) : het is taalkundig verwarrend om bij goed te spreken over “heel goed” maar bij minder goede toestand over “zeer laag”. Hij stelt voor om dit aan te passen naar “heel goed”, “goed”, “matig”, “gebrekkig”, “slecht”, “heel slecht” of iets in deze vorm. De VMM zal dit verder opnemen met Pieter Lootens (AQUAFIN) zodat het ook analoog in de statustool kan aangepast worden.
- ⇒ Bart De Maeyer (Pidpa) stelde voor om voor de punten te bekijken om ook het risico mee in de legende op te nemen.
- ⇒ De VMM stelt voor om met een voorlopige legende te starten en die indien nodig verder te specificeren.

4 Riolering & AWW

4.1 Informatie asset management

De VMM had een overleg met AWW op 25/11/2022. Daarop is AWW geïnformeerd over de stand van zaken in de rioolinventaris en de mijlpalen rond het asset management.

Uit overleg bleek dat er geen volledig info beschikbaar is bij AWW (over het patrimonium van riolering onder gewestwegen). Zij verwezen naar een afspraak met de rioolbeheerders om info uit te wisselen. Dat rioolbeheerders bepaalde info gingen opladen in de rioolinventaris? Dat zou voor een deel besproken zijn in de werkgroepen rond de eigendom van riolerings- en regenwaterinfrastructuur.

- ⇒ De gegevenspartners geven aan dat er wel afspraken zijn over het beheer van bepaalde infrastructuur onder gewestwegen. Regenwaterinfrastructuur is daar in beheer van AWW, afvalwaterinfrastructuur in beheer van de rioolbeheerders. Over de eigendom van de infrastructuur zijn er nog geen afspraken gemaakt en ook niet over het opladen. Bij PIDPA, FLUVIUS laden ze in de rioolinventaris wel de info op waarover ze beschikken en geven ze aan of ze zelf al dan niet beheerder zijn. Maar er is zeker geen garantie dat die info voor het deel AWW volledig is én er zijn daarover ook geen afspraken met AWW gemaakt. TMVW laadt liever geen info op van andere beheerders, want die info kan ook tot nieuwe meldingen en conflicten in de rioolinventaris leiden waarop zij zelf geen antwoord hebben. Het kan ook niet de bedoeling zijn dat andere partners moeten instaan voor de problemen die niet over hun eigen infrastructuur gaan.

Op 27/01/2023 is er een nieuw overleg gepland tussen de VMM en AWW. De VMM zal de info uit deze overleggroep daar bespreken en verder kijken hoe deze afspraken dan wel gemaakt kunnen worden. De VMM maakte nu al het bestand met de GRB-deksels i.f.v. de dekkingsgraad over. Dit geeft AWW al een eerste idee van welke info beschikbaar is. Daarnaast werd er gevraagd naar meer detail info.

- ⇒ De partners op de overleggroep stemmen wel in om een export van de laatste (nog lopende) uploads aan AWW te bezorgen (op niveau interessegebied).

4.2 OTL door AWW

Het Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken standaardiseert de informatie over de assets/ infrastructuurobjecten in een ObjectTypenBibliotheek (OTL) (<https://wegenverkeer.be/zakelijk/bim/otl>).

Daaronder horen ook o.a. riolering en waterlopen. De workshops hieromtrent zijn sinds kort opnieuw opgestart. Daarbij kwam ook de vraag van o.a. de gegevenspartners om een mapping te doen tussen het OTL-model riolering en het Aquastreng model wat gebruikt wordt in de rioolinventaris. De VMM vraagt welke partners uit deze overleggroep de overlegmomenten i.v.m. deze mapping mee willen opnemen. Vermits er naast technische kennis over het model ook praktische kennis over het ontwerp van riolering nodig is (het OTL gaat meer in detail dan de rioolinventaris).

- ⇒ Er was de vraag of het de bedoeling is het Aquastreng model aan te passen? Dat is niet de bedoeling, we behouden ons uitwisselingsmodel vermits dat ook verder bouwt op het IMKL dat nodig is voor het Kabels- en Leidingen Informatie Portaal (KLIP). Hierover is ook contact genomen met Digitaal Vlaanderen.
- ⇒ Waarom zouden we deze mapping doen? Waarom is het noodzakelijk? Met de mapping willen we vooral de semantiek afstemmen, m.a.w. dat alle partners eenzelfde begrip hebben van objecten of indelingen. Het zal ook de communicatie met AWW verbeteren. Daarnaast, wanneer AWW zelf als partner in de rioolinventaris zal toetreden, is het ook belangrijk van hun OTL-model een export te kunnen maken naar info noodzakelijk in de rioolinventaris. Daarnaast werd ook de opmerking gemaakt dat de mapping ook nodig zal zijn als de OTL-objecten enz. ook al gehanteerd zullen worden bij ontwerp en later as-built van riolering. Zowel voor KLIP als AWIS-rioolinventaris.

5 VARIA

5.1 Vertegenwoordiging gemeenten

Voor dit overleg zijn de 12 gemeenten die nog zelf als gegevenspartner optreden aangeschreven om drie vertegenwoordigers aan te duiden. De vertegenwoordiging van 3 personen vanuit deze gemeenten is nog opgesteld toen het nog over +- 100 gemeenten ging die zelf als gegevenspartner zouden optreden. Naar een

volgend overleg van deze groep, zou de VMM willen bekijken op welke manier er nog een evenwichtige vertegenwoordiging mogelijk is. Moet daarvoor het aantal deelnemers vanuit die groep gemeenten afgeslankt worden? En hoe kan die tegelijk structureler worden aangepakt (bijv. 2 vaste gemeenten). Hierover zal tegen de volgende overleggroep (eind volgend jaar) een voorstel gebracht worden.